

«БЕКІТЕМІН»

ҚР БҒМ «Ұлттық тестілеу орталығы» РМҚК директоры
Р. Т. Емелбаев

« 16 » наурыз 2022 ж.

**«Әлеуметтік педагогика» пәні бойынша
Ұлттық біліктілік тестілеуге арналған тест спецификациясы
(2022 жылдан бастап қолдану үшін)**

- 1. Мақсаты:** Бастауыш, негізгі орта және жалпы орта білімнің жалпы білім беретін оқу бағдарламаларын іске асыратын білім беру ұйымдарында жұмыс істейтін педагог қызметкерлерді аттестаттау барысында Ұлттық біліктілік тестілеудің тест тапсырмаларын әзірлеу мақсатында құрастырылған.
- 2. Міндеті:** Педагогтердің біліктілік деңгейінің біліктілік талаптарға сәйкестігін анықтау.
- 3. Мазмұны:** «Әлеуметтік педагогика» пәні бойынша оқу бағдарламасына сәйкес оқу материалдары енгізілген.

№	Тақырып	№	Тақырыпша
01	Әлеуметтік педагогиканың ғылыми-теориялық негіздері	01	Әлеуметтік педагогика, оқу пәні, міндеттері, Әлеуметтік педагогиканың принциптері. Әлеуметтік педагогикалық үдеріс және оны жетілдіру жолдары
02	Тұлғаның әлеуметтік қалыптасу педагогикасы	02	Адамның әлеуметтік дамуы. Әлеуметтену әлеуметтік-педагогикалық құбылыс ретінде. Адамның өзінің өмірінің әртүрлі кезеңдеріндегі жас ерекшелігіне байланысты әлеуметтену ерекшеліктері
03	Баланың әлеуметтік дамуының қозғаушы күштері	03	Адамның әлеуметтік дамуының көздері. Әлеуметтік дамытудың қозғаушы күштері. Әлеуметтік өзін-өзі жетілдірудегі бала тұлғасының рөлі
04	Іс-әрекет және оның әлеуметтік-педагогикалық мүмкіндіктері	04	Іс-әрекет және оның әлеуметтік-педагогикалық сипаттамасы. Іс-әрекет түрлері, олардың тұлғаға прогрессивті және регрессивті ықпалы
05	Тұлғаның адаптациясы, дезадаптациясы және реадаптациясы	05	Әлеуметтік дамудағы, әлеуметтенудегі адаптацияның рөлі. Дезадаптация, себептері, белгілері және оны жеңу жолдары. Адаптация мен әлеуметтенудің дезадаптация мен десоциализацияның өзара байланысы, балалармен және жеткіншіктермен жұмыста оларды есепке алу
06	Балалар мен жеткіншіктердің субмәдениеті	06	Балалар субмәдениетінің маңыздылығын түсінуді қалыптастыру көздері. Баланың, жеткіншектің әлеуметтік мәдени әлемінің көрініс беру ерекшеліктері мен оларды ескеру қажеттігі
07	Әлеуметтік ауытқушылықтың себептері мен оларды жою жолдары	07	Адамның әлеуметтік дамуындағы қалыптылық пен ауытқушылықтың себептері, балалар мен жасөспірімдердің девиантты мінез-құлқының алдын-алу және жоюдағы әлеуметтік-педагогикалық іс-әрекеттің бағыттары
08	Қиын тәрбиеленетін балалар: мәні, себептері, мәселелері	08	Әлеуметтік педагогикадағы «Қиын тәрбиелену» түсінігі. Қиын тәрбиеленетін балалар тұлғасы мен топтарының сипаттамасы. Қиын тәрбиеленушіліктің көріну формалары және олармен жүргізілетін әлеуметтік-педагогикалық жұмыс

09	Отбасы тұлғаны тәрбиелеу мен дамытудың ортасы ретінде	09	Отбасының әлеуметтік мәдени ортасы. Отбасының тәрбиелеу мүмкіндіктерін көтеру жолдары
10	Көше тәрбиелеу ортасы ретінде	10	Көше тәрбиелеу факторы ретінде; «көше баласы» ұғымы. Көше балаларымен жүргізілетін әлеуметтік-педагогикалық жұмыстар. Көше балаларының қаңғыбастығы мен ұрлығы. Вандализм – мінез-құлық ауытқуының көрінуі ретінде. Мінез-құлық ерекшеліктері және оларды тәрбиелеу
11	Өмірдегі қиын жағдайлар және оған тап болған балалардың орнығуы	11	«Өмірдегі қиын жағдайлар» түсінігінің мәні және олардың типологиясы. Өмірдегі қиын жағдайға тап болған балалардың асырап алушы және орын басушы отбасылары. Ата-ана қамқорлығынсыз қалған балаларға арналған мемлекеттік және мемлекеттік емес мекемелер
12	Пенитенциар мекемелердегі әлеуметтік-педагогикалық жұмыстың мәселелері	12	Пенитенциар мекемелеріндегі жұмыстың түрлері мен ерекшеліктері. Балалар мен жеткіншектерді әлеуметтендірудегі тәртіп пен дәстүрлер және олардың мәні. Пенитенциар мекемелердегі әлеуметтік-педагогикалық жұмысты ұйымдастырудың ерекшеліктері
13	Әлеуметтік-педагогикалық виктимология	13	«Виктимділік» ұғымы және оның түрлері, формалары. Әлеуметтенудің және әлеуметтік тәрбие құрбаны болған балалардың ерекшеліктері. Тәрбие және басқа да жағдайлардың құрбаны болған балалармен жүргізілетін жұмыстың әдістері мен қағидалары
14	Әлеуметтік педагогтың кәсіби іс-әрекеті мен педагогикалық мәдениеті	14	Кәсіби іс-әрекеттің факторлары. Тұлғаның кәсіби өзгеруі: түсінігі, мәні, мазмұны. Әлеуметтік педагогтың жағымсыз кәсіби өзгерісін алдын-алу және жою жолдары. Әлеуметтік педагогикалық мәдениеттің құрылымы мен оның компоненттерінің сипаттамасы. Әлеуметтік педагогтың педагогикалық мәдениетін көтеру жолдары
15	Мәнмәтіндік тапсырмалар (мәтін, кесте, графика, статистикалық ақпараттар, суреттер және т.б.).		

4. Тапсырма мазмұнының сипаттамасы:

Әлеуметтік педагогиканың ғылыми-теориялық негіздері. Тұлғаның әлеуметтік қалыптасу педагогикасы. Баланың әлеуметтік дамуының қозғаушы күштері. Іс-әрекет және оның әлеуметтік-педагогикалық мүмкіндіктері. Тұлғаның адаптациясы, дезадаптациясы және реадаптациясы. Балалар мен жеткіншіктердің субмәдениеті. Әлеуметтік ауытқушылықтың себептері мен оларды жою жолдары. Қиын тәрбиеленуші балалар: мәні, себептері, мәселелері. Отбасы тұлғаны тәрбиелеу мен дамытудың ортасы ретінде. Көше тәрбиелеу ортасы ретінде. Өмірдегі қиын жағдайлар және оған тап болған балалардың орнығуы. Пенитенциар мекемелердегі әлеуметтік-педагогикалық жұмыстың мәселелері. Әлеуметтік-педагогикалық виктимология. Әлеуметтік педагогтың кәсіби іс-әрекеті мен педагогикалық мәдениеті.

5. Тесттің бір нұсқасындағы тест тапсырмаларының қиындығы: тест тапсырмаларының қиындығы 3 деңгейде беріледі: базалық деңгейде (А) – 26 %; орташа деңгейде (В) – 60 %; жоғары деңгейде (С) – 14 %.

Базалық деңгейдегі тест тапсырмалары қарапайым білім мен дағдыларын пайдалануға, түсушінің ең төменгі дайындық деңгейіне баға беруге, белгілі бір нұсқаулардың көмегімен әрекеттерді орындауға, қарапайым дәлелдер мен ұғымдарды пайдалануға негізделген.

Орташа деңгейдегі тест тапсырмалары негізгі білім мен дағдыларын дұрыс пайдалануға, жаңа жағдайларда қарапайым модельдерді тануға, деректерді талдау мен салыстыруға, жүйелеуге,

дәлелдерді қолданып, ақпаратты жалпылау мен қорытынды жасау қабілеттерін бағалауға негізделген.

Жоғары деңгейдегі тест тапсырмалары неғұрлым күрделі білім мен дағдыларын пайдалануды, тапсырмалардың күрделі модельдерін тануды, мәселелерді шешу үшін білім мен дағдыларын біріктіруді, күрделі ақпаратты немесе деректерді талдауды, пайымдауды, тұжырымдарды негіздеуге бағытталған.

6. Тест тапсырмаларының формалары: Бір дұрыс жауапты және бір немесе бірнеше дұрыс жауапты таңдауға арналған жабық формадағы тест тапсырмалары.

7. Тест тапсырмаларын орындау уақыты: Бір тапсырманы орындаудың орташа ұзақтығы 1,5 – 2 минутты құрайды.

8. Бағалау:

Аттестация кезінде тестілеудің жиынтық балы есептелінеді.

Бес жауап нұсқасынан бір дұрыс жауап таңдалған тапсырма үшін – 1 балл, дұрыс орындалмаған тапсырмаға – 0 балл алады.

Бірнеше жауап нұсқасынан барлық дұрыс жауаптар үшін – 2 балл, жіберілген бір қате үшін – 1 балл, екі және одан көп қате жауап үшін – 0 балл беріледі.

9. Ұсынылатын әдебиеттер тізімі:

1. Қазақстан Республикасының Білім және ғылым министрлігімен бекітілген «Білім беру ұйымдарында пайдалануға рұқсат етілген оқулықтардың, оқу-әдістемелік кешендердің, оқу құралдарының және басқа да қосымша әдебиеттердің, оның ішінде электрондық жеткізгіштердің тізбелері».

2. Екатерина Васильевна «Әлеуметтік педагогика». Дәрістер.

3. Мардахаев Л.В. Әлеуметтік педагогика. –Алматы, 2011.

КЕЛІСІЛДІ:

Қазақстан Республикасы
Білім және ғылым министрлігінің
Мектепке дейінгі және орта білім
комитеті

_____ (қолы) _____ (Т.А.Ә)
« 16 » ақпан 2022 ж.

Аманжол

Аманжол

Аманжол

Аманжол

Аманжол

Аманжол

Аманжол

Аманжол